

ข่าวแจก : Strong ไปกับ สคร.4

ตอน “ประชารัฐร่วมใจกำจัดไข้มาลาเรีย”

25 เมษายน วันมาลาเรียโลก

กรมควบคุมโรค

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 จังหวัดสระบุรี

<http://odpc4.ddc.moph.go.th>

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 จังหวัดสระบุรี (สคร.4 จ.สระบุรี) เชิญชวนประชาชนร่วมรณรงค์ “วันมาลาเรียโลก” ซึ่งองค์การอนามัยโลกได้กำหนดให้วันที่ 25 เมษายน ของทุกปี เป็นวันมาลาเรียโลก โดยในปี 2560 นี้ ได้กำหนดคำขวัญที่ใช้รณรงค์ว่า **“End Malaria for Good : ประชากรรัฐร่วมใจกำจัดไข้มาลาเรีย”**

ข้อมูลจากสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค พบว่า ปี พ.ศ.2559 ในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 4 พบผู้ป่วยโรคมมาลาเรียทั้งสิ้น จำนวน 14 ราย อัตราป่วย 0.27 ต่อประชากรแสนคน พบผู้ป่วยสูงที่สุดในจังหวัดสระบุรี 5 ราย (อัตราป่วย 0.79 ต่อประชากรแสนคน) รองลงมา จังหวัดนนทบุรี 4 ราย (อัตราป่วย 0.34 ต่อประชากรแสนคน) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2 ราย (อัตราป่วย 0.25 ต่อประชากรแสนคน) จังหวัดปทุมธานี 2 ราย (อัตราป่วย 0.18 ต่อประชากรแสนคน) จังหวัดลพบุรี 1 ราย (อัตราป่วย 0.13 ต่อประชากรแสนคน) สำหรับจังหวัดอ่างทอง นครนายก และสิงห์บุรี ไม่พบผู้ป่วยไข้มาลาเรีย สำหรับปี พ.ศ.2560 ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค.- 11 เม.ย.60 ไม่พบรายงานผู้ป่วยในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 4

โรคมมาลาเรีย (Malaria) หรือไข้มาลาเรีย อาจรู้จักกันในชื่ออื่นๆ เช่น ไข้ป่า ไข้จับสั่น ไข้ป่างู ไข้ร้อนเย็น หรือไข้ดอกสีก ไข้มาลาเรียเป็นโรคติดต่อเกิดจากเชื้อพลาสโมเดียม (*Plasmodium*) มีทั้งหมด 5 ชนิด ได้แก่ พลาสโมเดียมฟัลซิพารัม (*Plasmodium falciparum*), พลาสโมเดียมไวแวกซ์ (*Plasmodium vivax*), พลาสโมเดียมมาลาเรีย (*Plasmodium malariae*), พลาสโมเดียมโอวาเล (*Plasmodium ovale*) และพลาสโมเดียมโนเวลลี (*Plasmodium knowlesi*) มียุงก้นปล่องเป็นพาหะนำโรค ส่วนใหญ่ไข้มาลาเรียติดต่อโดยถูกยุงก้นปล่องที่มีเชื้อมาลาเรียในตอมน้ำลายกัด และปล่อยเชื้อเข้าสู่กระแสเลือดคน เป็นวัฏจักรชีวิตที่พบได้มากที่สุด อาการของไข้มาลาเรียจะเกิดขึ้นหลังจากเชื้อมาลาเรียเข้าสู่ร่างกายประมาณ 10 – 14 วัน โดยมีอาการไข้ ซึ่งไข้มาลาเรียทุกชนิดจะมี 3 ระยะ คือ **ระยะหนาว (cold stage)** เป็นเวลา 15-60 นาที ผู้ป่วยจะรู้สึกหนาวมาก มีอาการสั่นเกร็งอุณหภูมิร่างกายสูงขึ้น ชีพจรเบาเร็ว ความดันเลือดเพิ่มขึ้น อาจมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน **ระยะร้อน (hot stage)** ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง โดยผู้ป่วยมีอาการร้อนอุณหภูมิร่างกายสูงขึ้น 39-40 องศาเซลเซียส ชีพจรแรง ปวดกระบอกตา หน้าแดง ผิวหนังแดงและแห้ง กระหายน้ำ คลื่นไส้ อาเจียน กระสับกระส่ายและเพ้อ บางคนไม่รู้สึกดี และ**ระยะเหงื่อออก (sweating stage)** ระยะนี้กินเวลาราว 1 ชั่วโมง ผู้ป่วยเริ่มมีเหงื่อออกตามหน้า บริเวณขมับ และผิวหนังลำตัว ต่อจากนั้นอุณหภูมิร่างกายลดลงอย่างรวดเร็ว ผู้ป่วยจะอ่อนเพลีย หลังจากนั้นเข้าสู่ระยะพัก คือ ระยะที่ผู้ป่วยไม่มีอาการจับไข้ผู้ป่วยรู้สึกสบายดี กินเวลาประมาณ 1-2 วันแล้วแต่ชนิดของเชื้อ แล้วจึงจับไข้อีก นอกจากอาการไข้ ยังพบอาการปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตัวและกล้ามเนื้อ คลื่นไส้ เบื่ออาหาร **หากมีอาการไข้ หนาวสั่น และมีประวัติเดินทางเข้าป่าหรือไปพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคมมาลาเรียให้รีบปรึกษาแพทย์ใกล้บ้านเพื่อตรวจหาเชื้อมาลาเรีย**

การป้องกันตนเองจากไข้มาลาเรียสามารถทำได้หลายวิธี ที่สำคัญที่สุดคือไม่ให้ถูกยุงกัดเพื่อเป็นการลดโอกาสเสี่ยงจากการเป็นไข้มาลาเรียและลดการแพร่เชื้อไข้มาลาเรียจากผู้ที่ป่วยเป็นไข้มาลาเรียไปยังบุคคลอื่น มีวิธีการต่าง ๆ ดังนี้ 1.นอนในมุ้งชุบน้ำยา ซึ่งมุ้งชุบน้ำยาสามารถไล่อยุงได้ดี ไม่เป็นพิษกับคน แต่ห้ามซักร่มกับผืนซักร่ม เพราะจะทำให้ น้ำยาเสื่อมลง 2.สวมเสื้อผ้ามิดชิดร่างกายให้มิดชิด เช่น ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว เป็นต้น เสื้อผ้าควรจะมี ความหนาพอเพียงและควรจะมีลมเล็กน้อยไม่กระชับติดร่างกาย และสีอ่อน 3.ทายากันยุงกัด โดยทั่วไปนิยมใช้ขณะอยู่นอกบ้าน ใช้ทาบริเวณที่มีโอกาสจะถูกยุงกัด ได้แก่ แขน ขา ใบหู หลังคอ และส่วนที่อยู่นอกเสื้อผ้า 4.จุดยากันยุง 5.ใช้ตาข่ายกันยุงกัด หรือใช้มุ้งลวด **โรคนี้สามารถรักษาได้ โดยกินยาสม่ำเสมอตามที่แพทย์แนะนำ**

หากมีข้อสงสัยสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่หน่วยบริการสาธารณสุขหรือโทรสายด่วนกรมควบคุมโรค 1422...

กลุ่มสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
Facebook : <https://www.facebook.com/dpc4saraburi>